

Helén Norling, 0247-80 178
helen.norling@leksand.se

Mötesanteckningar Kommunala pensionärsrådet

Tid: Måndag den 15 maj kl 9.00-12.00

Plats: Plenisalén, kommunhuset

Förtroendevalda
Karin Mikkonen (C)
Kerstin Marits (M)
Per Wiman (KD)
Rickard Karlsson (ByP)
Mattias Asp (SD)
Repr för pensionärsorg
Kerstin Bjarby, SPF
Catharina Stenberg, SPF
Lena Lisskar, PRO
Sally Andersson, PRO
Erik Peters, PRO
Ritva Rosén, PRO
Margareta Karlsson, SKPF
Christina Lundgren, SKPF
Tjänstemän
Ulf Lilja, tf socialchef
Helén Norling, sekreterare

Föregående mötesanteckningar 2023-02-13

Uppföljning: Synpunkt till Leksandsbostäder om att råder efterlyser information exempelvis i Magasinet om att Fixar-maltetjänst åter finns tillgänglig.

Annonsering har gjorts i Magasinet. Information finns även på hemsidan.

Mötesanteckningarna läggs till handlingarna.

Besök av verksamhetschef för HSR-enheten Teresia Karlsson

Teresia Karlsson, verksamhetschef för HSR-enheten (hälso, sjukvård och rehabilitering) informerar om resultatet av den tillsyn som gjorts av Inspektionen för vård och omsorg (IVO) vad gäller den medicinska vården på särskilt boende för äldre, samt vilka åtgärder som vidtagit med anledning av tillsynen.

De områden som granskats är läkemedelshantering, vård i livets slutskede, individuell bedömning och kompetensnivå samt kontinuitet och dokumentation.

Bakgrund och syfte med tillsynen:

- IVO vill bidra till att vårdgivare förbättrar vården för äldre som bor på särskilt boende
- Brister inom äldrevården har konstaterats av IVO och andra under lång tid
- Trots tidigare tillsyn och beslut skedde få/inga förbättringar
- Covid 19 ökade bristerna och synliggjorde tidigare kända problem
- 2021 bedömde IVO att hälso- och sjukvården för personer på säbo uppvisade sådana brister att nationell tillsyn var nödvändig

De brister som framkommit vid tillsynen:

- Den personal som gör medicinska bedömningar har inte tillräcklig kompetens för arbetsuppgiften
- Den personal som gör medicinska bedömningar behärskar inte det svenska språket i tillräcklig omfattning
- Dokumentation sker inte enligt gällande regelverk (saknas vårdplaner)
- Det finns inte en kontinuitet i personalgruppen som främjar en god vård
- Läkemedelshanteringen sker inte på ett patientsäkert sätt
- Brytpunktsamtal dokumenteras inte i den kommunala hälso- och sjukvårdsjournalen

Powerpointpresentation bifogas mötesanteckningarna. I den återges bland annat vilka åtgärder som vidtagits utifrån de framkomna bristerna.

Vidtagna åtgärder är redovisade till IVO. Slutligt beslut har ännu inte inkommit.

Fråga: Är läkarkontakten god?

Det är en god samverkan med vårdcentralens läkare. Ofta är det samma läkare som är ansvarig för ett särskilt boende under en längre tid. Läkarronder görs minst en gång i veckan. Här är sjuksköterskorna en viktig mellanhand.

Besök av enhetschef för kostenheten Linnéa Wahl

Linnea besöker rådet bland annat med anledning av fråga som uppkom vid senaste mötet om det åter kommer att vara möjligt, som innan pandemin, att som utomstående få komma och äta lunch på Björkbacken. Även fråga om de äldres upplevelse av maten.

Linnéa informerar bland annat om kostenhetens organisation, vad som är aktuellt just nu samt vilka utmaningar kostenheten står inför.

Powerpointpresentation bifogas mötesanteckningarna.

När det gäller frågan om det kommer att vara möjligt att äta lunch i matsalen på Björkbacken, är svaret att det inte kommer att vara möjligt som det ser ut just nu.

Innan matsalen stängde för utomstående var det ett fåtal ätande till och från. Det är fler som köper matlådor idag än de som åt i matsalen tidigare. Det har även öppnats en avdelning till på Björkbacken vilket gör att det inte längre finns tid för att ha längre öppetid i matsalen. I och med den ändrade måltidsordningen på Björkbacken sedan hösten 2019 är det även ont om tid, framför allt på helgerna.

Genom att istället sälja matlådor så minskas även risken för serveringssvinn och tallrikssvinn från serveringen, och genom dessa matlådor kan man erbjuda en service till allmänheten trots ändrade förutsättningar.

Pensionärsorganisationerna efterlyser vikten av att information om att det inte längre är möjligt att äta lunch på Björkbacken, samt anledningen till detta, går ut på lämpligt sätt till de som berörs, bland annat de som bor i någon av de 15 lägenheterna i anslutning till Björkbacken.

När det gäller frågan om de äldres upplevelse av maten så inhämtas bland annat synpunkter via så kallade kostmöten och matråd. I matråden deltar de boende och vid kostmötena deltar kostombud. Mötena har varit lite vilande under pandemin men man ska försöka att komma igång med dem igen. Punktinsatser kan även göras genom att kock besöker boendet efter att synpunkter framkommit. Framgent ska även ny kock som anställts för att utveckla menyn, göra studiebesök på samtliga boenden för att inhämta underlag till ny menyn. Just nu är fokus på skolmåltiderna men närmast blir det äldreomsorgen.

Fråga: Får de boende kokt ägg till frukost?

Det är upp till respektive avdelning vad som serveras till frukost efter att de boendes önskemål inhämtats. Avdelningen gör beställning från kostenheten.

Fråga: Kollar man på andra kommunens menyer?

Omvärldsbevakning görs. När det gäller fler vegetariska dagar så är vi inte riktigt där ännu, då skoleleverna inte riktigt är redo.

Fråga: Hur ser det ut med matallergier, såsom laktos, gluten etc?

Vi är ganska förskonade från sådan problematik. Det handlar mer om att mat behöver konsistensanpassas.

Besök av friluftsrådet – dialog om mötesplatser för äldre i naturen

Verksamhetsutvecklare för samhällsutveckling Jenny Sarén, chef för utemiljö Sofia Tornberg och kommunekolog Åsa Rydell, för en dialog med rådet utifrån frågeställningen ”Vad ser ni som viktigt för att vår äldre befolkning ska kunna ta del av vår fantastiska natur?”. Det är bland annat en del i arbetet med att leva upp till kommunens vision 2030 samt en del i arbetet med ny översiktsplan.

Följande synpunkter framkom:

- Information av vandringsleder som är tätortsnära samt anpassade för kortare turer
- Parkbänkar ute i byarna
- Sida på webben riktad till äldre med samlad information från olika sidor som uppmuntrar till ett aktivt friluftsliv. Det finns en liknande sida som vänder sig till barn och unga.

Tips lämnas om att ta hjälp av naturkartan för att finna vackra och spännande platser att besöka inom kommunen. Naturkartan finns att ta del av på webben [Leksands kommun — Naturkartan](#) eller ladda ner som app. Det finns även en tryckt vandringsledskarta att köpa på Lundells Bokhandel eller på Naturrum i Siljansnäs. Det finns även något som kallas Finn och Vinn. Det är ett samarbete mellan kommunen och Leksands orienteringsklubb. Med hjälp av karta ska man hitta så kallade checkpoints runt om i kommunen.

För den som är funktionshindrad så tipsas om att vid sjön Opplimmen finns numera har en handikappramp.

Återkoppling lämnas även vilka synpunkter som inkommit från åldersgrupp 65+ vad gäller den tidiga dialog kring ny översiktsplan.

Powerpointpresentation bifogas mötesanteckningarna.

Verksamheten informerar (sociala sektorn)

För att vi ska leva upp till visionen om att vara ledande inom äldreomsorg och funktionshinderområdet krävs det att det finns tjänster för heltid med en god arbetsmiljö samt närhet till arbetsledning. Idag är situationen som sådan att det är i huvudsak deltidstjänster. Många ordinarie arbetar både övertid- och mertid med sjukskrivningar som följd. Den 1 maj hade verksamheten 52 vakanta tjänster. Man arbetar nu för att införa heltid som norm.

Den 2 maj har en så kallad resursenhet startats upp i syfte att centralisera bemanningen. Den enheten ska även ha hand om sommarbemanningen. Enhetschef för resursenheten är Karin Lundström Johansson.

Inför sommaren finns behov av 200 vikarier. Av dessa återstår det 100 vikarier att anställda. Seniorer välkomnas att arbeta som vikarier. Även skolungdomar, personal som är tjänstledig för studier eller hemma för vård av barn.

Diskuteras kring vikten av att det lyfts fram att personalen inom vård och omsorg har ett viktigt och meningsfullt arbete. Ett förslag som troligtvis kommer att komma upp längre fram är att personer som går omvårdnadsprogrammet ska erbjudas tillsvidareanställning inom kommunen efter genomförd och godkänd utbildning.

När det gäller kundnöjdheten ligger kommunen i framkant inom särskilt boende. Det framgår av brukarundersökningar. Detta är något som är viktigt att bibehålla. Inom ordinärt boende är resultatet sämre. Här hoppas man att kunna bygga organisationen så att medarbetare har sin arbetsledning närmare. En förändring som trätt ikraft fr o m maj månad. Man arbetar även för att införa så kallade serviceteam som ansvarar för inköp, städning och tvätt så att omvårdnadsinsatserna renodlas från detta.

Den 7 augusti tillträder ny socialchef Isabella Piva Hultström sin tjänst. Hon kommer närmast från Kungsörs kommun där hon arbetat inom äldreomsorgen.

Fråga: Finns signaler om att hemtjänstpersonal upplever att minutstyrningen stressande. Finns planer på att ta bort den?

Svar: Nej, det finns i nuläget inga sådana planer. De biståndsbeslut som ska genomföras behöver man ha koll på tiden för.

Anhörigstöd informerar

Ingen information lämnas vid dagens möte.

Rapport från regionens pensionärsråd 2023-05-03

Catharina Stenberg lämnar en rapport från senaste mötet med regionens pensionärsråd. Catharina sitter med i regionens pensionärsråd sedan ett år tillbaka. Hon deltar även på de förberedande presidiummötena. Protokoll från mötena finns att ta del av på SPF's hemsida.

Rapport från regionens råd kommer att vara en stående punkt vid kommande möten.

Asbjörn Österberg, verksamhetschef vid kirurgen i Mora, informerade om prostataavården och förebyggande arbete med screening. Prostatacancer är den största cancersjukdomen vi har i landet samtidigt rapporteras att det saknas urologer i Dalarna. Det är bekymmersamt med glesbygdspatienter då de inte kommer till undersökningar. PSA-undersökning ska göras regelbundet. Är värdet under tre får man kallelse vartannat år. Är värdet mer än tre ska magnetröntgen göras för att ta reda på typ och cancer samt vilken behandling som ska sättas in.

Tomas Riman, divisionschef, informerade om utfallet vad gäller vårdgarantiuppfyllelse inom 90 dagar. Den ligger på samma procent som för riket, dvs 71%. Bästa regionen ligger på 90% och den sämsta på 45%. Väntan på operation 58% jämfört med 63% för riket. Den bästa regionen ligger på 85% och den sämsta 37%.

Utmaningar är bemanning och kompetensförsörjning. I jämförelse mot tidigare år är det mycket svårt att få tag på vikarier till sommaren.

Underskott för 2023 ligger på 600 miljoner.

Ny styrelseordföranden för Regionen är Elin Norén. Ny regiondirektör Anna Thörn.

Krävs utökade kunskaper vad gäller civilförsvaret.

Läkare vid Mora lasarett har gått bredvid personalen, vilket fått ett positivt resultat.

Vaccinering för lunginflammation är numera avgiftsfri. Sprid vidare i respektive organisationer.

Inkomna frågor från pensionärsorganisationerna:

- Revidering av arbetsordningen för kommunala pensionärsrådet**
Organisationerna lyfter att nuvarande arbetsordning är från 2013 och är i behov av revidering, bl a vad gäller rådets sammansättning.

Svar: Förvaltningen är medveten om att det finns behov av revidering men ser att rådet i nuläget fungerar utan uppdaterad dokument. Det kommer att påbörjas ett arbete med att uppdatera arbetsordningen men vi kan inte säga exakt när. Det

finns inte dagsläget inte något formellt uppdrag om att revidering ska göras.

2. **Läget i kommunen**

- Särskilda boende
- Handlingsplaner
- Lägesrapporter

Svar: Det pågår en utredning vad gäller behovet av platser inom särskilt boende inom en 4-5 årsperiod. Det kommer att ställas i ordning ytterligare lägenheter på Edshult nästa år. En del provisoriskt redan i år. I dagsläget är det fullt på korttidsboende och flera som väntar på plats på särskilt boende.

I övrigt se information under punkten Verksamheten informerar.

3. **Introduktion för sommarens medarbetare**

Svar: Vikarierna ska genomgå vissa introduktionspass innan de får gå ut i arbete. Det är viktigt att de känner sig trygga. Vissa är mer erfarna och kan gå ut i arbete fortare och vissa behöver längre introduktion. Som hjälp och stöd vid introduktion finns numera appen "Visible care". Den innehåller utbildningsfilmer inom olika områden. Det är ett kvalitetssäkrat sätt för nya medarbetare att få utbildning.

4. **Hemtjänstindex**

Svar: Det pågår ett arbete inom samtliga områden utifrån resultatet. Handlingsplan finns framtagen.

5. **Leksandsbostäder - information om fixartjänster**

Svar: Information om tjänsten finns numera på webben. Även information i Magasinet.

6. **Limsjögården i framtiden?**

Svar: Förvaltningen har ingen kännedom om detta. Kommunens verksamheter har flyttat ut ur lokalerna och det finns inte längre något avtal med den privata hyresvärden.

7. **Skyddsrum i kommunen?**

Svar: Det finns två skyddsrum i kommunen, varvid ett av dem är i Sammilsdalskolan. Det är Myndigheten för samhällsskydd och beredskap som ansvarar för mängden skyddsrum. Fastighetsägarna ansvarar för underhållet.

Säkerhetssamordnare Ola Abrahamsson håller på med en kartläggning med förslag på åtgärder vad gäller kommunens egna ansvar och bestånd.

Övriga frågor

Nästa möte 18 september